

EN TIDNING UTGIVEN AV
MYNDIGHETEN FÖR TILLGÄNGLIGA MEDIER
OCH PUNKTSKRIFTSNÄMNDEN

Nr 02
2023

PUNKTSKRIFTSLÄSARE

PORTRÄTTET

Oscar Widegren är elitidrottare, drömmer om Paralympics och läser till robotingenjör.

”Lek är nyckeln till framgång”

BOKTIPS FÖR BARN
Tema vänlighet

Kära läsare,

I det här numret får du träffa Oscar Widegren, elitidrottare och högskolestudent. Punktskriften spelade en ny roll för honom i gymnasiet, och nu när han läser till civilingenjör är den oundgänglig. Just matematik och text med symboler är något som diskuteras flitigt i Punktskriftsnämndens olika projekt. Ett av dem handlar om att ta fram en ny rekommendation för åttapunktskrift. De hoppas på en lösning som kan återge både vanliga och komplexa texter. Läs mer om det arbetet på sida 5.

En annan viktig insats för punktskriftsläsande är en ny lag om tillgänglighet för bland annat e-böcker. Vi har intervjuat poeten Mickaela Persson om hur hon tror att den kommer påverka läsningen. Mickaela var också en av deltagarna i MTM:s seminarium "Att skriva i blindo" på Bokmässan. Läs mer om det på sida 9. Där länkar vi också till vår videosajt där du kan ta del av hela samtalet.

Som vanligt tipsar vi om barnböcker i tidningen. Som en allmän önskan om en snällare värld, och så här inför jul, är temat vänlighet denna gång. God jul och gott nytt år!

Anette Säfström, redaktör

Innehåll 2/2023

I korthet	3
Aktuellt	4
Studie om åttapunktskrift	5
Porträttet: Oscar Widegren	6
Mickaela Persson om tillgänglighetslagen	9
Barn & unga	10
Ny bok: Laga julmat	11
Punktskriftsnämnden	12

Vi punktskriftsläsare ges ut av Myndigheten för tillgängliga medier och Punktskriftsnämnden. December 2023, nr 2. Utgivning 2 ggr/år.

Ansvarig utgivare: Magnus Larsson.

Redaktör: Anette Säfström, anette.safstrom@mtm.se.

Grafisk form: Blomqvist & Co.

Layout: Anette Säfström.

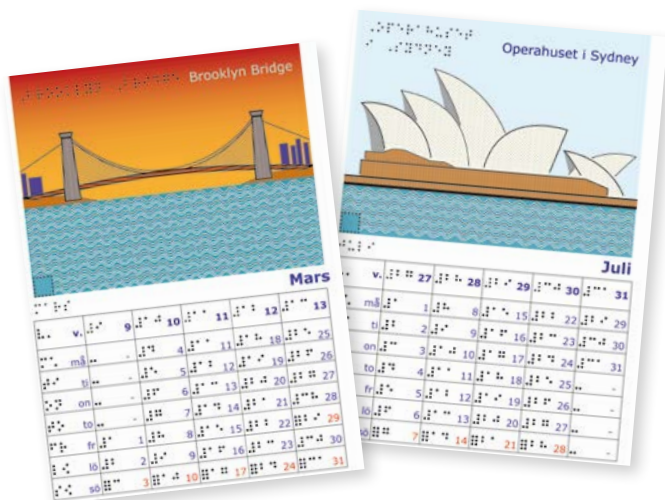
Redaktion: Eva Bengtsson, Helén Åberg, Catinka Grunditz, Malin Sjöblom Vrak.

Adress: Myndigheten för tillgängliga medier, Box 51, 201 20 Malmö

Prenumeration är gratis.

Telefon 040-653 27 20 eller e-post punktskrift@mtm.se. Tidningen finns i punktskrift, svartskrift och som tillgänglig pdf.

Foto omslag: Elliot Elliot

Världens byggnadsverk i taktila väggcalmanackan 2024

Läser du punktskrift och taktila bilder och är nyfiken på olika delar av världen och kända byggnadsverk? I så fall är 2024 års taktila väggcalmanacka något för dig.

Varje år tar MTM fram en taktill väggcalmanacka med månadsblad i punktskrift, storstil och taktila bilder i färg. Temat 2024 är "världens byggnadsverk". Månadsbilderna av formgivaren Annica Norberg föreställer kända byggnader från hela världen. Från Brooklyn Bridge i New York till Kristusstatyn i Rio de Janeiro. I nedre vänstra hörnet av varje bild finns en liten taktill bildruta med en människofigur för att du ska få en storleksreferens till byggnaden. Månadsbilderna har även en bildvägledning om du vill utforska byggnaden i detalj. Varje månad har ett boktips i punktskrift och storstil och böckerna vi tipsar om utspelar sig i det land där byggnadsverken finns. Alla böcker finns i Legimus.

Almanackan kostar 185 kronor och finns hos Iris Hjälpmedel.
Telefon: 08-399400 **e-post:** info@irishjalpmedel.se

Taktila bildlådan lanseras 2024!

Hur förklarar vi vad en bild är? Hur fungerar avbildning när det är fingrarna som ska känna igen motivet och inte ögonen? Nu kommer äntligen Taktila bildlådan – ett stödmaterial för dig som ska hjälpa ett barn att förstå taktila bilder. Den var tänkt att lanseras 2023 men på grund av försening i produktionen kommer den till syncentralerna 2024.

Den innehåller ett informationshäfte, övningar och övningsmaterial och beställs precis som Punktkassen och Punktväskan till ett enskilt barn. Såväl pedagoger, anhöriga och närstående kan önska Taktila bildlådan till barnet.

Öppettider i jul och nyår

Punktskrifts- och prenumerationservice håller öppet måndag till torsdag klockan 9–12 alla dagar som inte är helgdag.

Telefonnummer: 040-653 27 20

E-post: punktskrift@mtm.se

Direktbeställningar i Legimus – snart verklighet

På grund av ett projekt med uppdateringar i Legimus har punktskriftsläsare inte kunnat göra direktbeställningar. Istället har man behövt låna via punktskrifts- och prenumerationservice. Men snart är projektet i hamn.

– Vi närmar oss slutet på projektet och till våren hoppas vi att det ska gå att låna från Legimus som vanligt igen, säger projektledare Peder Wollinger på MTM.

Rättelse I förra numrets punktskriftstidning blev kontaktuppgifterna tyvärr fel till Finn Hellman. Rätt mejladress för att anmäla sitt intresse till läsecirkeln är: finn.hellman@gmail.com.

Foto: Åsa Siller

I Taktila bildlådan får barnet öva på att avbilda och känna igen olika typer av föremål och bilder.

Var med i vår referensgrupp!

Är du minst 18 år och van punkt-skriftsläsare? Då behöver vi din hjälp. Just nu söker vi nya deltagare till vår referensgrupp för punktskrift. Där pratar vi om hur MTM kan utveckla servicen till läsarna och öka kunskapen om punktskrift. Träffarna är digitala och vi ses ungefär fyra gånger per år. Inför varje möte får du frågor eller material som vi diskuterar tillsammans.

Tycker du att det låter intressant? Anmäl dig senast den **8 januari** via mejl till punktskrift@mtm.se. Skriv ditt namn, ålder och hur vi når dig. Referensgruppen består av cirka fem personer och vi återkommer till alla som visat intresse så snart vi hittat en lämplig sammansättning. Deltagarna i gruppen får ersättning från MTM.

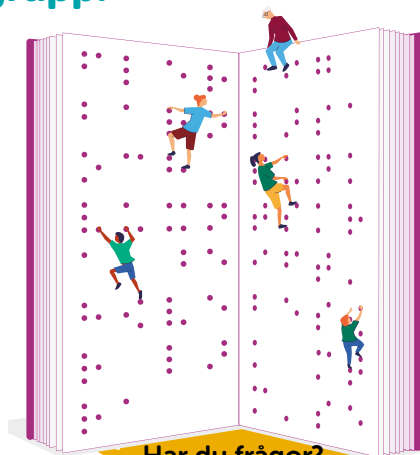

Illustration: Joakim Agervald

Har du frågor?
Välkommen att mejla Eva Bengtsson:
eva.bengtsson@mtm.se.

Nu kan du betala med autogiro och e-faktura

Många tidningsprenumeranter har efterfrågat betalning med autogiro och e-faktura. Nu har vi infört båda möjligheterna. Kontakta Punktskrifts- och prenumerationservice om du vill byta betelsätt eller om du har frågor om hur det fungerar att prenumerera på tidningar. På sajten **mtm.se/produkter-och-tjanster** kan du läsa vilka tidningar som går att prenumerera på. Punktskrifts- och prenumerationservice når du på: punktskrift@mtm.se eller telefon: 040 653 27 20, måndag till torsdag klockan 9 till 12.

4 nya taktila bilderböcker

Maja tittar på naturen – hösten

Fjärde och sista årstidsboken om Maja är nu klar. I den här boken upplever Maja när löven börjar vissna och djuren går i vila. Boken berättar om spindeln och spindelnetet, om fåglar som flyttar och om de som stannar kvar över vintern. Boken har punktskrift, tryckt text i storstil och svällpappersbilder i färg. Den bygger på Lena Andersons och Ulf Svedbergs **Maja tittar på naturen** där innehållet är indelat efter de fyra årstiderna.

Sill och Fräs bygger en snögubbe

Bok med lite mindre text för de yngre barnen. Förutom vintertemat är känslor och vänskap centrala delar. Av Moa Graaf med kollagebilder av Kristina Schollin Borg.

Adjö, herr Muffin

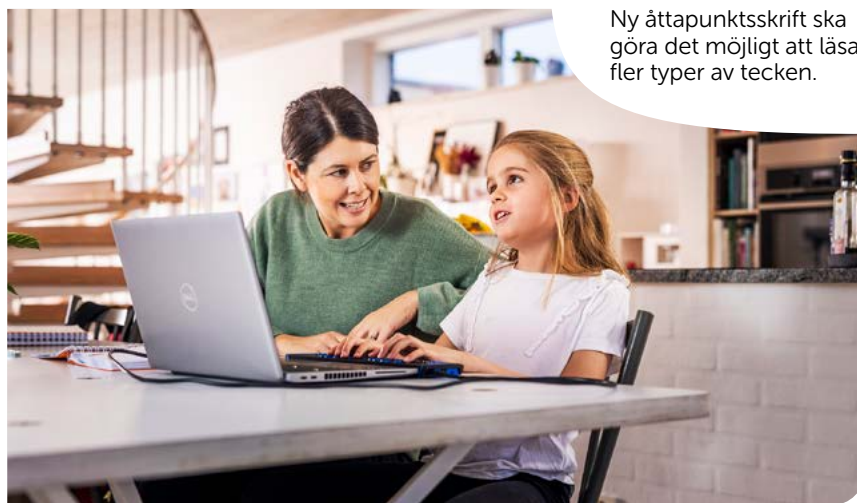
Ulf Nilssons och Anna-Clara Tidholms klassiker om hur det kan vara när ett kärt marsvin blir sjukt och dör. Punktskrift i glestryck och originalbok i en ficka. Perfekt högläsningbok för alla åldrar. Formgivare är Annica Norberg.

Vad säger djuren?

Taktill pekbok med ett material per sida. Boken fungerar som en introduktion till taktila bilder för de allra minsta barnen. Vad säger hunden, fåret, kossan och hästen? Möt de tama djuren på gården, känn hur de känns och ljuda med hur de låter. Formgivare: Kristina Schollin Borg. Omslaget är i skrivande stund under produktion.

Åttapunktsskrift får nya tecken

En ny studie visar att många tecken inte går att läsa i åttapunktsskrift. Nu ska den 30 år gamla rekommendationen ses över och nya lösningar tas fram.

Ny åttapunktsskrift ska göra det möjligt att läsa fler typer av tecken.

Foto: Apelöga

Rekommendationen för åttapunktsskrift som togs fram på 90-talet har inte hängt med i den snabba teknikutvecklingen. Punktsskriftsdisplayerna kan inte visa alla de tusentals tecken som datorer och mobiler använder idag.

En förstudie som Punktsskriftsnämnden just avslutat visar att det bland annat är emoji, musiknoter, matematiska och naturvetenskapliga tecken, fonetik med flera som inte kan läsas.

– Flera deltagare berättade att det har påverkat deras studier så mycket att de inte kunnat studera vissa ämnen, säger Karin Jönsson från punktsskriftsnämnden.

Tillsammans med David Renström från företaget Insyn undersökte hon även hur andra länder har löst användarnas utmaningar och hur man designat åttapunktsskriften i andra språk. Resultatet var något nedslående då det inte verkar som att några språk har

utvecklade system för åttapunktsskrift. Men det blir det alltså ändring på nu. Med kunskap från förstudien ska man ta fram en ny rekommendation för åttapunktsskrift.

– Det är väldigt positivt att digital publicering nu blir mer tillgänglig för våra läsare, säger Malin Sjöblom Vrak. Hon är produktionshandläggare på MTM och deltar i det nya projektet tillsammans med bland andra Karin Jönsson.

Precis som i sexpunktsskrift behövs förtecken för till exempel grekiska tecken och musiknoter.

Detta eftersom det inte finns mer än 256 möjliga utseenden av ett åttapunktstecken. Däremot kommer versaler och siffror att visas utan förtecken, precis som tidigare.

Första steget i projektet blir att skapa en tabell som använder befintliga definitioner i sexpunktsskrift för de tecken som idag är definierade där men inte i åtta-

”Digital publicering kommer bli mer tillgänglig för läsarna.”

punktsskrift. Tabellen ska göras i formatet Liblouis, som redan nu används för att visa text på punktdisplay och skriva ut på papper. Nästa steg blir att prova olika lösningar på problemen.

Målet är att göra de första testerna och utvärderingarna under våren 2024.

– Tanken är sedan att jobba med en teckengrupp åt gången och varva utveckling och utvärdering tills vi hittar en bra lösning, säger Karin Jönsson. ●

TEXT: BJÖRN WESTLING

Har du frågor eller vill vara med i projektet? Kontakta projektledare Karin Jönsson genom att skicka epost till karin.jonsson@nkcdb.se

Oscar Widegren

Född: 1999

Bor: Stockholm

Gör: Student och elitidrottare inom judo.

Drömmer om: Att tävla i Paralympics.

Det var först i gymnasiet som Oscar Widegren såg nyttan med att använda punktskrift i skolan. Ju mer matematik han läst desto viktigare har den blivit.

"VI HAR EN KRAFTFULL FÖRMÅGA ATT SKAPA"

Han är elitidrottaren som studerar till robotingenjör. Oscar Widegren, 24, har fångats av kraften i att hitta bra lösningar på praktiska problem.

TEXT: HEDVIG WEIBULL FOTO: ELLIOT ELLIOT

Du kanske känner igen honom som ambassadör för svensk parasport. Och kanske särskilt från judosammanhang. En sport han började med som 11-åring och som han nu tävlar i internationellt. Men vid sidan av livet som idrottsprofil har Oscar Widegren ett annat stort intresse, nämligen datorarkitektur. Redan tidigt i livet ville han veta mer om hur man skapar lösningar på praktiska vardagsfrågor.

– Många av de funktioner som vi har idag via skärmläsare på telefoner och datorer var enskilda små enheter när jag växte upp. Idag kan färre enheter lösa samma utmaningar. Det har påverkat mitt intresse och min förståelse för hur kraftfull både vår kunskap om och vår förmåga att skapa saker kan vara, säger Oscar Widegren.

Idag läser han till civilingenjör i robotik på Mälardalens Universitet och valde utbildningen utifrån sitt intresse för både elektronik

och datavetenskap, så kallade inbyggda system.

– Jag ville förstå hur jag själv kunde skapa saker ”på riktigt”. Och jag tycker att min utbildning har gett mig kunskap om hur saker faktiskt fungerar.

Även om datorarkitektur är favoritämnet är det tydligt att studierna i stort engagerar Oscar Widegren mycket.

– Min största drivkraft är att området är så pass konkret. Man märker fort vad kunskapen kan användas till och varför man behöver ny och mer kunskap. Det är tydligt när det saknas pusselbitar eller när bitar inte passar ihop.

Att använda punktskrift i studierna har han inte alltid upplevt

”Det är tydligt när det saknas pusselbitar eller när bitar inte passar ihop.”

Hör Oscar berätta om studierna

Oscar Widegren gästade Punktskriftsnämndens webinarium om att studera med punktskrift. Hör honom berätta om sina erfarenheter på mtm.screen9.tv. Välj fliken "Taktilt".

som lika viktigt. I ett webinarium från Punktskriftsnämndens barngrupp i höstas berättade han att det var först på gymnasiet han verkligen fick användning för den.

– Inte för att jag inte läste punktskrift, eller inte såg ett värde i punktskriften, mer för att jag inte hade ett sätt att jobba med den som gav ett värde för mig. Det handlade mycket om att jag hade det ganska lätt i skolan. Jag kunde ta in mycket information bara genom att lyssningsläsa.

Men på gymnasiet blev det viktigt ➔

➔ att både kunna hålla presentationer och att kunna ha stödanteckningar och där spelade punktskriften en ny roll. Plötsligt kunde han ha nytta av att ta med sig det han behövde för att göra en uppgift.

– Jag kunde kolla tillbaka, ha ena handen på en viktig mening. ”Det här vill jag komma ihåg i min fortsatta läsning”. Det kunde vara ett citat, eller en uppgift, kanske en fråga jag skulle svara på som jag kunde läsa med ena handen. Och så har man andra handen på materialet, eller i öronen för den delen. I den typen av situationer blev punktskriften viktig.

I efterhand inser han att han hade velat lära sig mer om matematisk punktskrift.

– Matematik, framför allt på högre nivå, är väldigt symbolisk och där blir det svårt med ljud. Dels kan inte talsynteser alla symboler men det tar också väldigt mycket tid. Och det blir inte heller helt rätt, konstaterar Widegren.

– Det är en sak att se och grafiskt kunna tolka vad ett tal betyder. Och en annan grej att höra en hel radda med massor av tecken. Där har punktskriften en viktig funktion i alla fall för min del, säger han.

Nyfiken på matematik och programmering?

Vill du fördjupa dig i frågor som rör matematik och programmering på punktskrift? Då kan du läsa Punktskriftsnämndens nya rapport **Matematik och programmering. En studie om läromedel, metoder och teknik som fungerar för punktskriftsanvändare.** Du hittar den på www.mtm.se/punktskriftsnamnden.

För den blivande ingenjören Oscar Widegren är diagram en källa till lustfylld läsning.

”Jag har haft personer i min omgivning som alltid har tjatat och gett mig uppgifter, eller i princip tvingat mig.”

För den som tycker att matematik är svårt är det extra viktigt att kunna gå tillbaka till ett tal med båda händerna, tror Widegren.

– Och inte bara ha det i öronen. Utan att man faktiskt aktivt kan separera det fysiska materialet med kroppen.

När han väl började arbeta med punktskriften blev han också betydligt bättre på att stava. Det bidrog till att studierna gick lättare.

– Att skriva aktivt har hjälpt mig väldigt mycket med stavning, säger Oscar Widegren.

Och han inser att även om det kändes långtråkigt att träna punktskrift som barn så har det varit av glädje i längden. För att kunna läsa och skriva punktskrift behöver man öva kontinuerligt.

– Jag har haft personer i min

omgivning som alltid har tjatat och gett mig uppgifter, eller i princip tvingat mig, berättar han.

– Det som har skapat glädje är mycket kartor eller diagram, om historia och matte. Eller kortspel, säger Oscar Widegren.

Och just att skapa värde genom att göra punktskriften till en lek, att träna upp färdigheten genom spel tror han är nyckeln till framgång. För Oscar Widegren är ju också den fysiska träningen en stor del av livet. När han inte är iväg och tävlar brukar han hjälpa till både på hemmaklubben – Stockholms judoklubb – och på läger för barn och ungdomar med synnedsättning.

– Jag tränar så mycket jag hinner och drömmer om att ta mig till ett Paralympics, säger han. ●

"VI MISSAR ETT HELT HAV AV BÖCKER"

2025 ska e-böcker bli mer tillgängliga enligt en ny lag. Poeten Mickaela Persson har själv en synnedsättning och vi frågade henne vad hon tycker om lagen.

Läs mer om lagen på mtm.se. Sök på "Tillgänglighetsdirektivet".

Vad förändras för dig när e-böcker blir tillgängliga?
– Det kommer göra stor skillnad, både när det gäller studier och lustläsande. En del förlag ger ju inte ut annat än e-böcker så det är ett hav av böcker som vi missar eftersom de inte är tillgängliga. När en tryckt bok är väldigt ny kan det ta lång tid innan den är inläst som talbok och blir tillgänglig för oss som inte ser. En del böcker vill man läsa direkt när de ges ut, eller om man är med i en bokcirkel så vill man kunna få tag i boken direkt så man kan läsa samtidigt. Jag tycker att det ska vara lika för alla!
– En annan positiv sak med lagen är att man kommer kunna använda sin egen talsyntes som man är van vid och som är inställd efter ens egna behov.

Hur tror du att lagen förändrar din och andras läsoplevelse?

– Jag tror det blir bra att få större valfrihet, i vilket medium man vill läsa. Sen tycker jag inte att de tryckta böckerna i punktskrift ska glömmas bort, eller att det ska läsas in färre böcker bara för att det finns tillgängliga e-böcker. Det är jätteviktigt att punktskrift bevaras, för det är ju vårt skriftspråk.

Vad vill du säga till förlagen?

– Att jag förstår att det är en stor omställning, och att det kan kännas som en djungel med all teknik som ska fungera. Men jag tycker att det är viktigt att e-böcker blir tillgängliga för oss som har en synnedsättning så att vi får samma förutsättningar som alla andra. Det fina med e-böcker vore även att jag skulle kunna välja att lyssna

Foto: Aziza Dhaouadi

Mickaela Persson tilldelades Katapultpriset för bästa skönlitterära debut 2022.

på en bok samtidigt som jag läser boken på min punktskriftsdisplay. Det är viktigt att e-böckerna blir kompatibla med våra hjälpmedel. Jag själv läser gärna i punktskrift men en roman kan ju vara 13 volymer och det är lite svårt att ta med sig en hel Ikeakasse med papper till stranden. ●

TEXT: BJÖRN GADD

Att skriva i blindo

Är det bara seende författare som kan skriva om färger och synintryck? Det var en av frågorna som frilansjournalisten Finn Hellman ställde till författarna Mickaela Persson, Sofia Thoresdotter och Sara Shamloo Ekblad under samtalet Att skriva i blindo på Bokmässan i september.

Sofia Thoresdotter menade att hon haft svårt att hitta sitt eget skrivande. I början imiterade hon hur seende personer skriver om synintryck.

Mickaela Persson berättade att hon har något som kallas synestesi, som gör att hjärnan kopplar samman olika sinnesintryck. Därför

För en person med synestesi kan en bokstav vara förknippad med en färg.

använder hon mycket metaforer från alla sinnen i sin poesi. Trots det har hon ställt sig frågan "har jag rätt att försöka uttröna vad en färg är?". På mtm.screen9.tv kan du ta del av hela samtalet.

Foto: Geralt

Årets tema under Läslovet var vänlighet. Här kommer några boktips om att vara vänner. Böckerna finns på punktskrift och som talböcker i Legimus.

TEXT: IDA BENGMARK

Illustration: Moa Hoff

Boktips: tema vänlighet

Maryam och mormorsmålet av Minoo Shams

Maryam kommer till Sverige med sin familj precis när en ny hösttermin ska börja. Det är svårt att börja skolan och hon vill inte lära sig svenska. Hon vill prata som hon brukar, som hon alltid pratat med mormor hemma i Iran. Snart får hon en vän och upptäcker något magiskt: även om man inte förstår varandra så bra så låter skratt likadant på alla språk!

Rekommenderad läsålder: 6–9 år. 3 volymer.

Bli sams av Helena Bross

Lova och Siri går i samma klass. De är bästa kompisar och sitter bredvid varandra. Under en lektion när de ritat djur lånar Lova ett fint suddgummi av Siri. Lova suddar så hårt att det går sönder. Siri blir arg och bästisarna blir ovänner. Kan de bli vänner igen? Bli sams är den trettionde delen i serien om barnen i Klass 1b. Böckerna är fristående och har något eller några av barnen i klassen som huvudpersoner.

Rekommenderad läsålder: 6–9 år. 1 volym.

Alla borde ha en Ruben av Katja Tydén

När Rubens morbror Anders berättar att han ska resa iväg blir Ruben inte glad. När han dessutom får reda på att Anders ska vara borta jättelänge blir det ännu värre. Anders är nämligen inte bara Rubens morbror utan också hans allra roligaste och bästa kompis. Allt har blivit så konstigt sedan mamma och pappa skilde sig, men med Anders är allt alltid bra. Hur ska det nu bli för Ruben?

Rekommenderad läsålder: 9–12 år. 12 volymer.

Godnatt Mister Tom (lättläst) av Michelle Magorian

När andra världskriget bryter ut måste William lämna London. Han hamnar på landet hos enstöringen Tom och hunden Sammy. I början är allt svårt och konstigt. William känner sig rädd och ensam men snart växer en stark vänskap fram. De blir nära vänner alla tre och han trivs riktigt bra. Precis när allt faller på plats kommer beskedet att William måste flytta igen. Finns det något sätt för honom och Tom att få fortsätta vara tillsammans?

Rekommenderad läsålder: 12–15 år. 3 volymer.

Laga mat finns som punktskriftsbok i Legimus. Den är en volym, 70 sidor.

Laga julmat med Jessica Frej

I sin nya lättlästa bok **Laga julmat** bjuder Jessica Frej på recept med korta steg-för-steg-beskrivningar.

TEXT: BJÖRN GADD

När dofterna sprider sig i köket vet man att julen är här. Lukten av pepparkaka, glögg och nystekta köttbullar väcker minnen till liv. Den kända matprofilen Jessica Frej är själv ett stort fan av julen och hoppas nu sprida glädje till andra med sin lättlagade julmat.

Dina recept brukar vara lätta att laga men lättlästa recept måste vara ännu enklare. Hur har du tänkt när du har tagit fram recepten?

– Utmaningen har främst legat i ordval och formuleringar. Hur kan jag beskriva med få och lätta ord så att alla förstår och känner matglädje? Jag har funderat ett extra varv på om ingredienser

verkligen är nödvändiga och om det finns något moment som kan förenklas mer. Och så har jag förstås provlagat efter att jag förenklat. Mitt mål är att alla ska kunna laga mat.

Vilken är din smartaste genväg i julstöket?

– Dela upp arbetet! Om flera ska fira jul tillsammans är det både roligare och lättare att hjälpas åt. Kom överens om vilka rätter ni verkligen gillar på julbordet, och laga bara dem, så att det inte blir onödiga rester. Ett annat tips är att sprida ut ätandet över tid. Att äta allt det goda under en dag gör en proppmätt! I min familj börjar vi äta risgrynsgröt och julsinka vid lucia.

Hur mycket är tradition och nyheter på ditt julbord?

– Julskinka, köttbullar och rödbetsallad har en given plats! Förra julen gjorde jag äppelglögg som finns i boken och den blev en ny favorit. Jag tycker det är roligt att testa nytt på julen, men vill ändå behålla julkänslan.

Vad fick du för reaktioner på din förra lättlästa kokbok, Laga mat?

– Jag har fått så fin respons! Personer med utmattningssyndrom har berättat att de älskar boken. Folk har gett den till äldre föräldrar som har problem med minnet och SFI-lärare tipsar sina elever om den. Så det känns väldigt kul att få fortsätta med Laga julmat! ●

“Vuxenutbildningen i punktskrift behöver samordnas”

Punktskriftsnämnden arbetar för att gynna punktskriften och den taktila läsningen i Sverige. Nämndens sekreterare Björn Westling berättar om projekt de jobbar med just nu.

I förra numret av Vi punktskriftsläsare berättade vi om den stora nytta som en uppdaterad Liblouis-tabell för svensk sexpunktsskrift har inneburit. Inte minst att man nu kan skriva digital text med ett punktskriftstangentbord och få ut rätt skrivtecken.

Vi fortsätter nu arbetet med att ta fram en ny rekommendation för svensk åttapunktsskrift. På sidan 5 i det här numret berättar vi mer om projektet som väckt stort intresse hos Punktskriftsnämndens motsvarigheter i de nordiska länderna. Inget annat land verkar ha tagit fram ett system för åttapunktsskrift som på ett bra sätt kan återge både vanliga texter och komplexa texter som matematik.

Arbetet planeras pågå under tre år och leds av Karin Jönsson i Punktskriftsnämnden.

Nytt verktyg för formler

Ett annat utvecklingsarbete som Punktskriftsnämnden är med i rör matematik specifikt. Tillsammans med Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM, och MTM vill vi översätta ett verktyg som kan läsa upp och visa matematiska formler i punktskrift och också läsa upp dem med talsyntes på svenska. Det här är en början för att skapa en så kallad komplett digital läromiljö för punktskriftsanvändare. Just matematik har alltid varit utmanande att studera för punktskriftsanvändare. Med de här tekniska lösningarna kan vi bidra till att göra det enklare.

Utbildning i punktskrift för vuxna

Vem som driver vuxenutbildning i punktskrift och hur upplägget ser ut är olika i olika delar av landet. Punktskriftsnämnden menar att det behövs en samordning och har därför gjort en enkät om vilka undervisningsmaterial som finns.

Vi anordnade också ett frukostwebbinarium i september som blev mycket välbesökt. Framöver vill vi etablera ett nätverk för personer som arbetar inom området.

Barn och punktskrift

Nämnden har också sedan länge en arbetsgrupp för att bevaka barns och ungas läsning av punktskrift och taktila bilder. Syftet är att vara en mötesplats för dem som arbetar inom området. I oktober höll arbetsgruppen webinarier “Med punktskriften genom skolåren”. Medverkade gjorde bland annat Oscar Widegren som du träffar på sidorna 6–8 i det här numret. Webbinariet finns på MTM:s videosajt mtm.screen9.tv. Välj fliken “Taktill” ●

TEXT: BJÖRN WESTLING, SEKRETERARE I PUNKTSKRIFTSNÄMNDEN

Foto: Sarah Perfekt